

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Canon XXIII. De voluntate Dei & hominis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

Quod quàm sit contrariū, ipse Dominus (Joan. 6.) probat, qui non aliquos, sed neminem ad se posse venire testatur, nisi quem Pater attraxerit. Sicut & Petro dicit (Matth. 16.) *Beatus es Simon Barjona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in caelis est.* Et Apostolus (1. Cor. 12.) *Nemo potest dicere Dominum Jesum Christum, nisi in Spiritu sancto.*

CANON IX.

De adjutorio Dei.

63. Divini est muneris, cum & rectè cogitamus, & pedes nostros à falsitate & injustitia tenemus. Quoties enim bona agimus, Deus in nobis atque nobiscum, ut operemur, operatur.

CANON X.

De eodem.

64. Adjutorium Dei etiam renatis ac sanctis semper est implorandum, ut ad finem bonum pervenire, vel in bono possint opere perdurare.

CANON XI.

De obligatione votorum.

65. Nemo quidquam Domino rectè voverit, nisi ab illo acceperit, sicut legitur (1. Par. 29.) *Quae de manu tua accepimus, damus tibi.*

CANON XII.

Quales nos diligit Deus.

66. Tales nos amat Deus, quales futuri sumus ipsius dono, non quales sumus nostro merito.

CANON XIII.

De reparatione liberi arbitrii.

67. Arbitrium voluntatis in primo homine infirmatum, nisi per gratiam baptismi non potest reparari, quod amissum, nisi à quo potuit dari, non potest reddi. Unde ipsa veritas dicit (Joan. 8.) *Si vos Filium liberaverit, tunc verè liberi eritis.*

CANON XIV.

De misericordia Dei.

68. Nullus miser de quantacumque miseria liberatur, nisi qui Dei misericordiã pravenitur, sicut dicit Psalmista (Psal. 8.) *Cito anticipet nos misericordia tua Domine.* Et illud (Psal. 8.) *Deus Deus meus, misericordia ejus praveniet me.*

CANON XV.

De mutatione pravaricationis Adae.

69. Ab eo quod formavit Deus mutatur Adam, sed in peius per iniquitatem suam: ab eo quod operata est iniquitas mutatur fidelis, sed in melius per gratiam Dei. Illa ergo mutatio fuit pravaricationis primi, hæc secundum Psalmistam (Psal. 76) *mutatio dexterae Excelsi.*

CANON XVI.

Quod nemo gloriatur de substantia sua.

70. Nemo ex eo quod videtur habere, gloriatur, tanquam non acceperit, aut ideo se putet accepisse, quia litera extrinsecus, vel ut legeretur, *Tom. IV.*

A apparuit, vel ut audiretur, insonuit. Nam sicut Apostolus dicit (Gal. 2.) *Si per legem justitia, ergo Christus gratis mortuus est.* Porro autem si non gratis mortuus est: Ascendens in altum, captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus. Inde habet, quicumque habet. Quisquis autem inde se habere negat, aut verè non habet, aut quod habet auferetur ab eo.

CANON XVII.

De fortitudine Christiana.

Fortitudinem Gentilium, mundana cupiditas, fortitudinem Christianorum, Dei charitas facit, quæ diffusa est in cordibus nostris, non per voluntatis arbitrium, sed per Spiritum sanctum, qui datus est nobis, nullis meritis gratiam prævenientibus.

CANON XVIII.

De mercede boni operis.

Debetur merces bonis operibus, si fiant; sed gratia quæ non debetur, præcedit ut fiant. 72.

CANON XIX.

Neminem nisi miserante Deo salvari.

Natura humana, etiamsi in illa integritate in qua est condita, permaneret, nullo modo seipsam, Creatore suo non adjuvante, servaret. Unde cum sine gratia Dei salutem non possit custodire quam accepit, quomodo sine Dei gratia poterit reparare quod perdidit? 73.

CANON XX.

Nihil boni hominem posse sine Deo.

Multa in homine bona fiunt, quæ non facit homo. Nulla verò facit homo bona, quæ non Deus præstet, ut faciat homo. 74.

CANON XXI.

De natura & gratia.

Sicut eis qui volentes in lege justificari & à gratia exciderunt, verissimè dicit Apostolus (Gal. 2.) *Si ex lege justitia est, ergo Christus gratis mortuus est:* sic & his, qui gratiam quam commendat & percipit fides Christi, putant esse naturam, verissimè dicitur: *Si ex natura justitia, ergo Christus gratis mortuus est:* jam hic enim erat lex, & non justificabat; jam hic erat & natura, & non justificabat. Ideo Christus non gratis mortuus est, ut & lex per illum impleretur, qui dixit (Matt. 5.) *Non veni legem solvere, sed adimplere:* & natura per Adam perdita, per illum repararetur, qui dixit (Luc. 19.) *venisse se quærere & salvare quod perierat.* 75.

CANON XXII.

De his quæ hominum propria sunt.

Nemo habet de suo, nisi mendacium & peccatum. Si quid autem habet homo veritatis atque justitiæ, ab illo fonte est, quem debemus sitire in hac eremo, ut ex eo quasi guttis quibusdam irrorati, non deficiamus in via. 76.

CANON XXIII.

De voluntate Dei & hominis.

Suam voluntatem homines faciunt, non Dei, 77.

D

quando id agunt quod volunt, ut divinæ serviant voluntati, quamvis volentes agant quod agunt, illius tamen voluntas est, à quo præparatur & jubetur quod volunt.

CANON XXIV.

De palmitibus vitis.

78. Ita sunt in vite palmitibus, ut viti nihil conferant, sed inde accipiant unde vivant. Sic quippe vitis est in palmitibus, ut vitale alimentum subministraret eis. Ac per hoc & manentem in se habere Christum & manere in Christo, Discipulis prodest, & non Christo. Nam præciso palmitibus, potest de viva radice alius pullulare. Qui autem præcisus est, non potest sine radice vivere.

CANON XXV.

De dilectione quâ diligimus Deum.

79. Prorsus donum Dei est diligere Deum. Ipse ut diligeretur, dedit, qui non dilectus dilexit. Displicentes amati sumus, ut fieret in nobis unde placeremus. Diffundit enim charitatem in cordibus nostris Spiritus Patris & Filij, quem cum Patre amamus & Filio. Ac sic secundum supra scriptas sanctarum Scripturarum sententias, vel antiquorum Patrum definitiones, hoc Deo propitiante & prædicare debemus & credere, quod per peccatum primi hominis ita inclinatum & attenuatum fuerit liberum arbitrium, ut nullus postea aut diligere Deum sicut oportuit, aut credere in Deum, aut operari propter Deum quod bonum est, possit, nisi gratia eum & misericordia divina prævenierit. Unde Abel iusto, & Noë, & Abraham, & Isaac, & Jacob, omnique antiquorum sanctorum multitudini, illam præclaram fidem, quam in ipsorum laudem prædicat Apostolus Paulus (Heb. 11.) non per bonum naturæ, quod prius in Adam datum fuerat, sed per gratiam Dei credimus fuisse collatam: quam gratiam, etiam post adventum Domini, omnibus qui baptizari desiderant, non in libero arbitrio habere, sed in Christi novimus simul & credimus largitate conferri, secundum illud quod jam supra dictum est, & prædicat Paulus Apostolus (Philipp. 1.) *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed etiam ut pro illo patiamini.* Et illud (Ephes. 2.) *Deum qui cepit in vobis bonum opus, perficiet usque in diem Domini nostri.* Et illud

A (1. Timoth. 1.) *Gratiâ salvi facti estis per fidem, & hoc non ex vobis, Dei enim donum est.* Et quod de seipso ait Apostolus: *Misericordiam consecutus sum, ut fidelis essem.* Non dixit, quia eram, sed ut essem. Et illud (1. Cor. 4.) *Quid habes quod non accepisti?* Et illud (Jacobi 1.) *Omne datum bonum, & omne donum perfectum, de sursum est, descendens à Patre luminum.* Et illud (Joan. 3.) *Nemo habet quidquam boni, nisi illud illi datum fuerit de super.* Innumerabilia sunt sanctorum Scripturarum testimonia, quæ possint ad probandam gratiam proferri, sed brevitate studio prætermissa sunt: quia & revera cû pauca non sufficiunt, plura non proderunt. Hoc etiam secundum fidem Catholicam credimus, quod accepta per baptismum gratia, omnes baptizati, Christo auxiliante & cooperante, quæ ad salutem pertinent, possint & debeant, si fideliter laborare voluerint, adimplere. Aliquos verò ad malum divinâ potestate prædestinatos esse, non solum non credimus, sed etiam, si sunt qui tantum malum credere velint, cum omni detestatione illis anathema dicimus. Hoc etiam salubriter profitemur & credimus, quod in omni opere bono non nos incipimus, & postea per Dei misericordiam adjuvamus, sed ipse nobis, nullis præcedentibus bonis meritis, & fidem & amorem sui prius inspirat, ut & baptismi sacramenta fideliter requiramus, & post baptismum cum ipsius adjutorio, ea quæ sibi sunt placita, implere possimus. Unde manifestissimè credendum est, quod & illius Latronis quem Dominus ad Paradisi patriam revocavit, & Cornelij Centurionis, ad quem Angelus Domini missus est, & Zachari, qui ipsum Dominum suscipere meruit, illa tam admirabilis fides, non fuit de natura, sed divinâ largitatis donum.

Agendum hîc esset de erroribus Lutheranorum & Calvinistarum in materia de gratia & libero arbitrio. Sed de hoc fuse egimus in Apologia Thomistarum, Tractatu de scientia Dei inserta: ibi enim præcipua Lutheranorum & Calvinistarum dogmata exposuimus, & quàm magnum chaos inter Calvinistarum & Thomistarum doctrinam firmatum sit, ibidem ostendimus. Unde ad hunc Tractatum Lectorem remittimus, ut ibi perspicuè videre possit, quàm leviter & inconsideratè, Recentiores quidam Calvinismum aut Jansenismum Thomistis affingant.

